Lausunto
25.1.2023

ASIANTUNTIJALAUSUNTO TALOUSVALIOKUNNALLE LYHYTAIKAISTEN VUOKRAMAJOITUSPALVELUIDEN TIETOJEN KERÄÄMISESTÄ

Asia: U 92/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission asetusehdotuksesta lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja koskevien tietojen keräämisestä ja jakamisesta sekä asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (lyhytaikainen majoitustoiminta)

Lausunnon antaja: Finnish Lapland Tourist Board ry / Lapin Matkailuelinkeinon Liitto (LME)

Komission asetusehdotuksen tavoite yhtenäistää lyhytaikaisten vuokramajoituspalveluiden tietojen keräämistä ja jakamista EU:n alueella on hyvä. Ehdotettu asetus jättää kunkin jäsenmaan päätettäväksi ottaako se rekisteröintimenettelyn käyttöön. Suomessa rekisteröintimenettelyä ei toistaiseksi ole käytössä. Näemme, että Suomenkin pitäisi ottaa rekisteröintivelvoite käyttöön, jotta saataisiin tietoa missä, koska, minkä maalaisille ja minkä verran lyhytaikaista vuokramajoitusta on sekä siksi, että kilpailu perinteisen majoitustoiminnan kanssa olisi reilua.

Lyhytaikaisesta vuokramajoituksesta ei ole saatavilla tällä hetkellä kattavia tilastotietoja ja seurantaa, joka heikentää sektorin läpinäkyvyyttä. Ehdotuksen kaltainen tietojen kerääminen toisi kaivattua tietoa, jota voidaan käyttää esimerkiksi alueiden ja yhteiskunnan palvelujen suunnitteluun. Nyt ollaan liian pitkälti arvioiden varassa. Esimerkiksi Lapin matkailukeskuksissa suuri osa mökkikapasiteetista on yksityisten omistamia mökkejä, joita oman käytön lisäksi vuokrataan lyhytaikaisesti lukuisten erilaisten verkkoalustojen kautta. Jos näistä majoituksista saataisiin tietoja, pystyttäisiin paikkakunnilla paremmin suunnittelemaan alueiden käyttöä ja mitoittamaan esim. terveys- ja pelastuspalveluita riittämään myös matkailijoille.

Toinen tärkeä näkökulma on, että lyhytaikaista vuokramajoituspalveluita ja majoituspalveluita tarjoavat toimijat eivät tällä hetkellä ole yhdenvertaisessa asemassa sääntelyn näkökulmasta, joka vääristää kilpailua. Majoitusyrityksille on jo tällä hetkellä monia vaatimuksia ja velvoitteita mm. majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa sekä pelastuslain ja maankäyttö- ja rakennuslain nojalla annetuissa asetuksissa. Majoitusyritykset myös maksavat veroja toiminnastaan, kun taas lyhytaikaista vuokrausta harjoittavien tuloista ei saada kattavasti tietoa ja verojen maksua on näin ollen vaikeampi valvoa. Jotta kilpailu olisi oikeudenmukaista, tulisi myös lyhytaikaista majoitusta tarjoavien noudattaa samoja velvoitteita kuin majoitusyrittäjien.

Asetusehdotuksessa esitetään pienille verkkoalustoille rajatumpia raportointivelvoitteita kuin isommille. Yhdenvertaisuuden nimissä raportointivelvoitteiden tulisi olla samat verkkoalustan

koosta riippumatta. On tärkeä muistaa, että vaikka tunnetuin verkkoalusta on suuri kansainvälinen Airbnb, on paljon muitakin hyvin erikokoisia toimijoita. Ne voivat keskittyä esimerkiksi pelkkään mökkien vuokraamiseen tai olla verkko- kauppapaikkoja, joissa myydään paljon muutakin kuin lyhytaikaista majoitusta. Eri alustojen raportoinnin yhteydessä on tärkeä huomioida, että monet verkkopalvelut ovat rajapintojen kautta yhdistettyjä toisiinsa. Jos raportointimenettely otetaan käyttöön, tulee toimintaa tarkastella tarpeeksi laajasti ja määritellä tarkka-rajaisesti minkälaisia verkkoalustoja menettely koskee.

Kunnioittavasti,

Lapin Matkailuelinkeinon liitto

Finnish Lapland Tourist Board ry (Lapin Matkailuelinkeinon liitto ("LME")) on Lapin matkailuyrittäjien yhdistys, jonka tavoitteena on valvoa matkailualalla toimivien yrittäjien yleisiä ja yhteisiä etuja, edistää jäsentensä välistä yhteistoimintaa, parantaa alan yleisiä toimintaedellytyksiä ja nostaa matkailualan arvostusta. Matkailuala työllistää Lapissa n. 8.000-10.000 htv ja vuotuinen suora liikevaihto on 1,1 mrd euroa.

Finnish Lapland Tourist Board ry/
Lapin matkailuelinkeinon liitto
Valtatie 82 A 4
99100 Kittilä
www.lme.fi